

Jesaja 19

- 1 De last over Egypte. Zie, de HEERE rijdt op een snelle wolk en komt in Egypte. De afgoden van Egypte zullen beven voor Zijn aangezicht en het hart van de Egyptenaren zal smelten in hun binnenste.
- 2 Dan zal Ik Egyptenaren ophitsen tegen Egyptenaren, zodat zij zullen strijden, eenieder tegen zijn broeder, en eenieder tegen zijn naaste, stad tegen stad, koninkrijk tegen koninkrijk.
- 3 De geest van de Egyptenaren zal in hun binnenste verward worden. Ik zal hun plannen in de war brengen. Dan zullen zij hun afgoden raadplegen, de dodenbezweerders, de geesten van doden, en de waarzeggers.
- 4 Ik zal de Egyptenaren overgeven in de hand van harde heren; een wrede koning zal over hen heersen, spreekt de Heere, HEERE van de legermachten.
- 5 Het water uit de zee zal opdrogen, en de rivier zal verzanden en droogvallen.
- 6 De rivierarmen gaan stinken; het water in de rivieren van Egypte zakt, ze vallen droog. Het riet en de biezen verwelken.
- 7 De papyrusplanten langs de Nijl, aan de monding van de Nijl, en alles wat ingezaaid is langs de Nijl, zullen verdorren, verwaaien; en het zal er niet meer zijn.
- 8 Treuren zullen de vissers, en rouwen allen die vishaken uitwerpen in de Nijl; en zij die werpnetten uitzetten over het water, zullen verkommeren.
- 9 De bewerkers van het gekamde vlas zullen beschaamd worden, evenals de wevers van linnen.
- 10 Hun wevers zullen verslagen zijn, alle loonarbeiders zielsbedroefd.
- 11 De vorsten van Zoan zijn enkel dwazen; de wijzen, de raadgevers van de farao – hun raad is dom. Hoe kunt u dan tegen de farao zeggen: Ik ben een zoon van wijzen, een zoon van de koningen vanouds?
- 12 Waar zijn zij dan, uw wijzen? Laten zij u toch vertellen, als zij het al weten, wat de HEERE van de legermachten besloten heeft over Egypte.
- 13 De vorsten van Zoan gedragen zich als dwazen, de vorsten van Nof zijn bedrogen; zij die de hoeksteen zijn van hun stammen, doen Egypte dwalen.
- 14 De HEERE heeft in hun midden een geest van verwarring ingeschonken; zij hebben Egypte doen dwalen, in al zijn doen, zoals een dronkaard zich om en om wentelt in zijn braaksel.
- 15 En Egypte zal geen werk hebben dat hoofd of staart, palmtak of riet kan voortbrengen.
- 16 Op die dag zullen de Egyptenaren zijn als vrouwen. Zij zullen beven en angstig zijn voor de dreigend heen en weer bewegende hand van de HEERE van de legermachten, die Hij dreigend tegen hen heen en weer beweegt.
- 17 Het land Juda zal voor de Egyptenaren tot een schrikbeeld zijn. Zo dikwijls iemand hen daaraan zal herinneren, zullen zij weer angstig zijn voor het raadsbesluit van de HEERE van de legermachten dat Hij tegen hen genomen heeft.
- 18 Op die dag zullen er vijf steden in het land Egypte zijn die de taal van Kanaän spreken en die zweren bij de HEERE van de legermachten. Een ervan zal genoemd worden: Stad van de zon.
- 19 Op die dag zal de HEERE een altaar hebben midden in het land Egypte, en aan zijn grens zal er een gedenkteken voor de HEERE staan.
- 20 Dit zal zijn tot een teken en getuigenis voor de HEERE van de legermachten, in het land Egypte. Wanneer zij tot de HEERE zullen roepen vanwege hun onderdrukkers, zal Hij tot hen een Heiland en Meester zenden; Die zal hen redden.
- 21 Dan zal de HEERE aan de Egyptenaren bekend worden en de Egyptenaren zullen de HEERE kennen op die dag. Zij zullen Hem dienen met slachtoffer en graanoffer, en de HEERE gelofte doen en die nakomen.
- 22 Zo zal de HEERE de Egyptenaren geducht treffen en genezen. Zij zullen zich tot de HEERE bekeren

en Hij zal Zich door hen laten verbidden en Hij zal hen genezen.

23 Op die dag zal er een gebaande weg zijn van Egypte naar Assyrië. De Assyriërs zullen in Egypte komen en de Egyptenaren in Assyrië. De Egyptenaren zullen samen met de Assyriërs de HEERE dienen.

24 Op die dag zal Israël de derde zijn naast Egypte en Assyrië, een zegen in het midden van de aarde.

25 Want de HEERE van de legermachten zal hen zegenen met de woorden: Gezegend zij Mijn volk Egypte, het werk van Mijn handen Assyrië, en Mijn eigendom Israël!

De wijde blik van Jesaja

Gods oordeel komt over Israel. Om Precies te zijn worden de 10 stammen van het Noordrijk in 722 v Chr. in ballingschap gevoerd. Het speelt in de tijd dat Assur aan de macht is. (Het is bekend dat het Noordrijk aangeduid wordt met de naam *Israel*, terwijl de overige twee zuidelijke stammen met de naam *Juda* worden gesierd.) De ballingschap van Juda zal nog ongeveer 150 jaar op zich laten wachten. Omdat Juda de noordelijke stammen volgt in de vervreemding van God, wordt Jeruzalem in 586 v Chr. verwoest, terwijl de inwoners van Juda in ballingschap worden gevoerd. In die tijd is Babel trouwens de wereldleider in het Midden Oosten. God spreekt Zich in de profeet Jesaja uit over de tijd onder Assur, maar ook Babel passeert de revue. Sterker de horizon wordt in dit boek opgetrokken naar de tijd van Christus' komst en de uiteindelijke doorbraak van Gods Koninkrijk op aarde.

De Bijbelse Toekomstverwachting

De profetieën over de volken

Hoewel Israel een bijzondere positie inneemt onder de volken, kijkt niemand er van op dat zij – bij het oordeel van God – in een adem genoemd worden met de volken. Dat is namelijk eerder regel dan uitzondering. Zo treffen we niet alleen in het boek Jesaja, maar ook in Jeremia en Ezechiël – waar Gods oordeel wordt aangekondigd over Zijn volk Israel en Juda – ook *de profetieën over de volken* aan. Ditmaal is *de last* oftewel *het vonnis* over Egypte aan de orde. De volken dragen ieder op zich hun eigen verantwoordelijkheid tegenover de God van Israel. Het is onmiskenbaar zo dat Israel een bijzonder verantwoordelijkheid heeft tegenover de HEERE. Zij zijn *het uitverkoren volk*. Met hen heeft God een verbond gesloten. Het Sinai verbond bevatte tien regels op grond waarvan het verbond werd vastgesteld. Exodus 34 Het volk Israel heeft op verschillende momenten dit verbond van zijn kant bevestigd. Exodus 24:3 *Mozes kwam terug en vertelde al de woorden van de HEERE en al de bepalingen aan het volk. Toen antwoordde heel het volk eenstemmig en zij zeiden: Al de*

woorden die de HEERE gesproken heeft, zullen wij doen. Denk ook aan de verbondsvernieuwing onder leiding van Jozua. Jozua 24:19-22 Het mag dan zo zijn dat het volk Israel een bijzondere verantwoordelijkheid heeft, er is echter geen enkel volk dat kan zeggen 'dat ze nog nooit van God gehoord hebben.' Alle volken komen volgens de Bijbel – in Genesis 10 – namelijk voort uit Noach, zijn vrouw en zijn zonen en hun vrouwen. In die zin hebben alle volken de Zondvloed in hun genen, het oordeel van God over deze wereld alleen al 'vanwege het geweld dat God op aarde aantrof.' Genesis 6:11,12 Ook andere volken kennen het Zondvloedverhaal – zoals het Gilgamesj-epos – al heeft ieder weer een eigen versie. In de volkerenlijst zijn het Sem, Cham en Jafeth, zij vormen de aartsvaders van de verschillende volken op het zuidelijke en noordelijke halfrond en het Midden Oosten. Met de bouw van *de toren van Babel* liet de mensengemeenschap reeds in het begin weten afstand te willen doen van God. Men wilde zelf de touwtjes in handen nemen. Ook toen al werden de mensen geconfronteerd met een straf van God in de vorm van de spraakverwarring waardoor de volken verstrooid werden over de aarde. Was de zondvloed een confrontatie met het oordeel van God, uiteindelijk zijn de mensen schepsels van God – die in de persoon van Adam en Eva goed geschapen zijn – waardoor God met recht ieder mens verantwoordelijk houdt voor zijn eigen daden. In de wereldgeschiedenis zijn er met een zekere regelmaat oordelen van God over de volken, zoals de Zondvloed en de verwoesting van Sodom en Gomorra, de verovering van het land Kanaän en de ballingschap van Israel en Juda.

De bouw van de ark

Het Joodse volk in rij met andere landen waar Gods oordeel over gaat.

Amos 1:3	Syrië	Zo zegt de HEERE: Vanwege drie overtredingen van Damascus, ja, vanwege vier, zal Ik er niet op terugkomen, omdat zij met ijzeren dorssleden Gilead gedorst hebben.
Amos 1:6	Filistijnen	Zo zegt de HEERE: Vanwege drie overtredingen van Gaza, ja, vanwege vier, zal Ik er niet op terugkomen, omdat zij Mijn volk volkomen in ballingschap gevoerd hebben om hen uit te leveren aan Edom.
Amos 1:9	Tyrus	Zo zegt de HEERE: Vanwege drie overtredingen van Tyrus, ja, vanwege vier, zal Ik er niet op terugkomen, omdat zij Mijn volk volledig als ballingen hebben uitgeleverd aan Edom, en zij niet aan het verbond met hun broeders gedacht hebben.
Amos 1:11	Edom	Zo zegt de HEERE: Vanwege drie overtredingen van Edom, ja, vanwege vier, zal Ik er niet op terugkomen, omdat hij zijn broeder met het zwaard achtervolgd heeft en zijn barmhartigheid tenietgedaan, omdat zijn toorn altijd weer verscheurde en hij zijn verbolgenheid voor altijd koesterde.

Amos 1:13	Ammon	Zo zegt de HEERE: Vanwege drie overtredingen van de Ammonieten, ja, vanwege vier, zal Ik er niet op terugkomen, omdat zij de zwangere vrouwen van Gilead opengereten hebben om zo hun gebied te verruimen.
Amos 2:1	Moab	Zo zegt de HEERE: Vanwege drie overtredingen van Moab, ja, vanwege vier, zal Ik er niet op terugkomen, omdat hij de beenderen van de koning van Edom tot kalk verbrand heeft.
Amos 2:4	Juda	Zo zegt de HEERE: Vanwege drie overtredingen van Juda, ja, vanwege vier, zal Ik er niet op terugkomen, omdat zij de wet van de HEERE verworpen hebben, Zijn verordeningen niet in acht genomen hebben, en hun leugengoden hen hebben misleid, de goden die hun vaders naliepen.
Amos 2:6	Israël	Zo zegt de HEERE: Vanwege drie overtredingen van Israël, ja, vanwege vier, zal Ik er niet op terugkomen, omdat zij de rechtvaardige voor geld verkopen en de arme voor een paar schoenen.

Israël en de volken

Egypte heeft kennis gemaakt met de God van Israel.

Hoewel het volk Israel – door middel van de profeten – de ondertiteling van de geschiedenis meekrijgt, zijn de andere volken niet bij voorbaat verontschuldigd, wanneer zij van God afwijken. Ieder volk kan weten waar het vandaan komt; ieder volk wordt schuldig gehouden, wanneer het zich van God vervreemd. Sommige volken kennen zelfs een bijzondere verantwoordelijkheid op dit punt, zoals Egypte. Als er een volk is dat geconfronteerd is met de macht van de Allerhoogste dan is het Egypte. Door de persoon van Jozef, de zoon van Jakob die onderkoning werd in Egypte is het volk Israel in een tijd van hongersnood in Egypte – om precies in het gebied van Gosen – belandt. Egypte dat zich aanvankelijk de goede leiding van Jozef zal hebben herinnerd, vatte de aanwezigheid van het volk Israel op een gegeven moment op als ‘bijzonder bedreigend’. Israel was een niet-Egyptisch volk dat zich binnen haar grenzen bevond. Wat als dit volk zich bij een vijandelijke aanval zou aansluiten bij de tegenstander? Ook breidde dit volk zich jaarlijks in snel tempo uit. Toen allerlei pogingen – om het volk van Israel in te perken – faalden, koos de Farao voor rigoureuze maatregelen. Te midden van die geschiedenis ontwikkelt zich de geschiedenis van Mozes, een Joods jongetje dat op wonderlijke wijze als prins opgroeit aan het Egyptische hof. Later zal deze Mozes toch voor zijn eigen volk kiezen. Door zijn eigen toedoen komt hij in moeilijkheden waardoor hij moet vluchten. Hij vlucht naar Midian. Vanuit Midian roept God Mozes om Zijn volk uit te leiden uit Egypte. God laat Zijn macht voelen aan de Farao van Egypte. God doet dat ook omdat die Farao zich aan god gelijkstelde. God liet de Farao voelen wie werkelijk HEERE was in het land. Tien plagen van de kant van God waren nodig om de Farao zover te krijgen om het volk Israel te laten gaan. Daarna heeft God de Farao en zijn

legers verpletterend verslagen bij de Rode Zee. Ze kwamen om in de Schelfzee. Deze geschiedenis legde een grote schrik voor Israel in het hart van de volken van het Midden Oosten. Er was in die tijd in de wijde omgeving blijkbaar niemand aan wie deze zaken onopgemerkt voorbijging. Ook de geschiedenis van Egypte zal ervan gewagen. Al zijn het wat Egypte betreft vermoedelijk zwarte bladzijden, er zijn niet veel volken die van zo dichtbij – en aangekondigd – de Almacht van de God van Israel hebben gezien. In die zin was het ook een kans die lang niet ieder volk ten deel viel. Hoewel, er was in Israel een zekere ambivalentie ten aanzien van Egypte. Zo verlangde men bij tijden terug naar de vleespotten van Egypte. Ook was Egypte een machthebber die zich van het leiderschap verzekerde door de kracht van paarden en ruiters en een sterk leger. Hoewel Israel beter moest weten – God is mijn burcht – keek men soms toch met enige jaloezie naar de Egyptische paarden. Zo is er meer te noemen. Er zal handel geweest zijn langs de weg die – dwars door Israel – heen de landen rondom de Tigris en de Eufraat met het land van de Nijl verbond. Ook was er in de tijd van Assur contact van Egypte uit om een coalitie te sluiten tegen Assur. Het was om religieuze redenen niet verstandig om op Egypte te vertrouwen. God raadde dat sterk af via de profeet Jesaja. Israel moest op God vertrouwen. Ook in militair opzicht bleek het trouwens niet echt handig om Egypte als bondgenoot te hebben. De legers van Assur waren sterker dan die van Egypte, sterker na verloop van tijd heeft Assur Egypte onderworpen net zoals het Juda onderwierp. Hoewel er dus na de Exodus op allerlei manieren contact is geweest tussen het land bij de Jordaan en het grote land bij de Nijl, spreekt het Exodus nog steeds het sterkst tot de verbeelding. Wat er toen is gebeurd tussen de God van Israel en Egypte kende zijn weerga niet in de harten en boeken van Egypte. Vandaar dat Egypte hevig opschrikt wanneer de God van Israel een onverwacht bezoek aan het land brengt.

Egypte en Israel in de persoon van Jozef – onderkoning van Egypte – zijn broers en Jakob.

God rijdt op de wolkenwagen naar Egypte

Er inderdaad slecht nieuws, maar ook goed nieuws voor Egypte. Het bijzondere is dat God dit persoonlijk komt brengen. Het vonnis en de verlossing van Egypte wordt ditmaal op een bijzondere manier aangekondigd. De HEERE reist ervoor af naar het land Egypte. Uit de Bijbel is bekend dat God een bijzondere *wolkenwagen* tot Zijn beschikking heeft. Feitelijk wordt *de wolkenwagen* gevormd door de troon waarop de HEERE zetelt, gedragen door vier cherubs. De wolkenwagen heeft een bijzondere vorm van de wielen; Ze staan haaks in elkaar en vormen op die manier met elkaar een cirkel. Het voordeel is dat de wolkenwagen elke gewenste richting uit kan rijden: Noord, Oost, Zuid, West. Waar de HEERE op aarde wil zijn, wordt Hij gebracht door de cherubs die met vleugels de wagen vooruit bewegen. Beneden in de wolkenwagen brandt een vuur. Omdat het de HEERE is op de troon, wordt de wolkenwagen omgeven door wolken en bliksemstralen. We kennen deze wolkenwagen van dichtbij vanuit de profetieën van Ezechiël. Ook voor het volk Israel had de HEERE

in die tijd een slecht en een goed bericht. God kwam deze boodschap persoonlijk brengen aan de profeet Ezechiël in Babel. Ezechiël 1:4 *Toen zag ik, en zie, een stormwind kwam uit het noorden, een grote wolk, flitsend vuur en een lichtglans eromheen. En uit het midden ervan kwam iets als de schittering van edelmetaal, uit het midden van het vuur.* Ook na de uittocht uit Egypte verscheen de HEERE op deze wijze aan Zijn volk bij de berg Sinai. Overdag was de HEERE te zien als een wolk en 's nachts als een licht. Exodus 19:16 *En het gebeurde op de derde dag, toen het morgen werd, dat er op de berg donderslagen, bliksemflitsen en een zware wolk waren, en zeer sterk bazuingeschal, zodat al het volk dat in het kamp was, beefde.* Ook de Psalmen zingen ervan. Psalm 104 :3,4 *Hij maakt de zoldering van Zijn hemelzalen op de wateren, maakt van de wolken Zijn wagen, wandelt op de vleugels van de wind. Hij maakt Zijn engelen tot hulpvaardige geesten, Zijn dienaren tot vlammend vuur.* Ditmaal is het de profeet Jesaja die een visioen heeft van de nadering door de HEERE op de wolkenwagen in Egypte. Jesaja 19:1 *De last over Egypte. Zie, de HEERE rijdt op een snelle wolk en komt in Egypte. De afgoden van Egypte zullen beven voor Zijn aangezicht en het hart van de Egyptenaren zal smelten in hun binnenste.* Het is overigens niet de eerste maal dat de profeet Jesaja een woord van God ontvangt vanaf de wolkenwagen. Bij zijn roeping sprak God tot de profeet vanuit de hemel. Jesaja 6:3 *In het jaar dat koning Uzzia stierf, zag ik de Heere zitten op een hoge en verheven troon, en de zomen van Zijn gewaad vulden de tempel. Serafs stonden boven Hem. Ieder had zes vleugels: met twee bedekte ieder zijn gezicht, met twee bedekte hij zijn voeten, en met twee vloog hij. De een riep tot de ander: Heilig, heilig, heilig is de HEERE van de legermachten; heel de aarde is vol van Zijn heerlijkheid!* Vanaf het begin van zijn roeping was de profeet Jesaja zich ervan bewust dat God ook tot Zijn volk Israel, Juda en Jeruzalem kwam met oordeel én genade.

God op de troon gedragen door vier cherubs

De HEERE laat alles in de Egypte fout lopen.

De HEERE laat weten dat Hij een belangrijke invloed heeft op de situatie van Egypte. De HEERE gebruikt Zijn macht ten nadele van de grootmacht. Dat voelen de inwoners van Egypte op allerlei gebied: politiek, religieus, klimatologisch, op het terrein van de handel en de voedsel- en kledingindustrie. Het is niet onbelangrijk dat de HEERE dit erbij vertelt. Op deze manier valt er Bijbels licht over de neergang van een hoog-cultuur. God laat er geen misverstand over bestaan; De HEERE zit daar achter. In onze tijd is er ook sprake van een toename van problemen op het gebied van het klimaat, de vluchtelingenproblematiek, de genderproblematiek, een handelsoorlog, de hernieuwde wapenwedloop van Amerika met Rusland en Iran. Alles wat gebeurt heeft een aanwijsbare oorzaak zo wijt men het klimaatprobleem aan de invloed van de mens. Toch is dat omstreden. Mogelijk opent een tekst zoals Jesaja 19 de optie om het eens van een andere kant uit te bekijken, van God uit. Feit

is dat een land als Nederland behoorlijk snel de oude waarden en normen loslaat. Veel kerkgebouwen doen dienst als woning of expositieruimte of ruimte voor boekverkoop. Hoe dan ook, in Egypte ligt het duidelijk, men volgt de afgoden. In de tijd van Jesaja wordt de 25te dynastie van Egypte geleid door mensen uit Opper Egypte, oftewel Cusj. Zolang er vrede en voorspoed is geen probleem, maar de onderlinge verhoudingen kunnen snel verslechteren, wanneer het land in een depressie belandt. En dat doet het. God zit achter allerlei ongunstige ontwikkelingen, zoals op het gebied van de onderling vrede en saamhorigheid, die helemaal zoek is. Jesaja 19:2 *Dan zal Ik Egyptenaren ophitsen tegen Egyptenaren, zodat zij zullen strijden, eenieder tegen zijn broeder, en eenieder tegen zijn naaste, stad tegen stad, koninkrijk tegen koninkrijk.* In geval van onzekerheid en angst raadpleegt men zijn goden en maakt men gebruik van de middelen die heidenvolken zoal inschakelen om iets over de toekomst gewaar te worden. Dat zie je ook in Egypte. Actie is reactie. Men wil inzicht in de oplossing van de problemen en hulp van de goden. Jesaja 19:3 *De geest van de Egyptenaren zal in hun binnenste verward worden. Ik zal hun plannen in de war brengen. Dan zullen zij hun afgoden raadplegen, de dodenbezweerders, de geesten van doden, en de waarzeggers.* Wat ook vaak gezien wordt – maar dus niet de enige verklaring – is dat de roep om een sterke leider klinkt in een tijd van verwarring. Op een gegeven moment wordt Egypte door een harde hand geregeerd. Er vallen wel wat namen, maar het is de vraag op welke tijd of situatie gedoeld wordt. Feit is dat Egypte zowel door Assur als Babel als Perzië overheerst zal worden. Ook het Griekse rijk en het Romeinse rijk zette zijn hak op de nek van Egypte. Terwijl het niet onbekend is dat de grootmacht Egypte streefde naar de hegemonie over het Midden Oosten, delfde Egypte toch het onderspit. Zo werd Egypte – dat Assur te hulp kwam bij de slag om Karchemis in 605 v Chr. tegen Babel – verslagen. Jesaja 19:4 *Ik zal de Egyptenaren overgeven in de hand van harde heren; een wrede koning zal over hen heersen, spreekt de Heere, HEERE van de legermachten.* Egypte heeft het wel gehad – gezien de piramiden van de grote Toetanchamons – maar was de leiding van het Midden Oosten in de tijd van Jesaja definitief kwijt. Ook was het geen partij waar een klein land van op aan kon. Dat bleek ook wel. Ze schoten tekort bij de hulp aan de Filistijnen in 711 v Chr. Ze werden verslagen en onderworpen door Assur. Ook leden de Egyptische legers grote verliezen tegen Babel bij de hulp aan Juda en Jeruzalem in 587 v Chr.

De onderling vrede en saamhorigheid is helemaal zoek.

Gaat het slecht met de Nijl dan gaat het slecht met Egypte.

Niet voor niets heeft zich langs de oever van deze grote rivier een volk met een grote cultuur gevestigd. Ook de steden vinden hun locatie aan de oever van deze rivier. Uit wat er allemaal misgaat – als het niet goed gaat met de rivier – mag duidelijk worden hoe groot de importantie is van dit water voor de leefomgeving; drinkwater, viswater, water om de akkers mee te bevoeien. Het volk, de vissers, de boeren, de kleermakers iedereen vaart wel bij een levenskrachtige rivier en iedereen

wordt bijna getroffen in tijden van droogte. Jesaja 19:5 *Het water uit de zee zal opdrogen, en de rivier zal verzanden en droogvallen.* Een vrij direct gevolg van de droogte is het droogvallen van rivierarmen en ook de Nijl zelf neemt onheilspellende vormen aan. Aan de oever van de Nijl groeien het riet en de planten waar men biezen van maakt. Het riet wordt gebruikt voor het maken van papier. Ook kennen de Cusjieten de zogenaamde papyrusbootjes. De biezen dienen o.a. om de stoelen te matten. Met de terugloop van de rivieren lijden ook deze vormen van handwerkkunst schade omdat er geen materiaal genoeg is. Jesaja 19:6 *De rivierarmen gaan stinken; het water in de rivieren van Egypte zakt, ze vallen droog. Het riet en de biezen verwelken.* Jesaja noemt het ook op: om te beginnen de papyrusplanten. Vermoedelijk groeien die zonder dat er een mensenhand aan te pas komt. Alleen het snoeien van deze planten en vervoeren en prepareren vergt inspanning van arbeiders in de papierindustrie. Het is bekend dat de Nijl – in bloeiende perioden – zijn oevers overstroomt, terwijl het als de moessonperiode voorbij is een laagje slib achterlaat wat buitengewoon gunstig is voor de ingezaaide gewassen. Het levert een gebied op langs de Nijloevers wat bekend staat om zijn vruchtbaarheid. Wanneer de rivier verdroogt, verdroogt ook het land en doet de wind de rest. Grote zandstormen zijn het zichtbare effecten van de erosie die de natuur teweeg brengt. De eens vruchtbare oevers verschrompelen wanneer de laag slib verwaait. De gewassen verdorren. De wind doet de rest. Jesaja 19:7 *De papyrusplanten langs de Nijl, aan de monding van de Nijl, en alles wat ingezaaid is langs de Nijl, zullen verdorren, verwaaien; en het zal er niet meer zijn.* De vissers zijn de eerste slachtoffers van een slinkende Nijl. Op hoeveel manieren er ook gevist wordt – met boten en netten en haken en werpnetten – wanneer de visstand zwaar terugloopt is dat te merken in de visindustrie, de handel en de viswinkel. Jesaja 19:8 *Treuren zullen de vissers, en rouwen allen die vishaken uitwerpen in de Nijl; en zij die werpnetten uitzetten over het water, zullen verkommeren.* Ook het handwerk om vlas te kammen en er linnen van te weven heeft zware verliezen te verwerken. Egypte was beroemd om zijn linnen. Spreuken 7:16 *Ik heb mijn rustbank opgemaakt met dekens, kleurige spreien van Egyptisch linnen.* Blijkbaar was de vlasverbouw op de rivieroever een normaal gezicht, maar dat werd anders toen de rivier zijn water verloor. De oogsten vielen tegen en de industrie kreeg rake klappen. Hoeveel mensen waren hierbij niet betrokken op de een of andere manier actief in de directe verwerking van het vlas, maar ook in de linnenindustrie en de handel; de gevolgen waren verstrekend. Niet alleen waren er ontslagen en sluitingen van bedrijven, maar het had mentaal ook effect op de bevolking. Men was terneergeslagen en verdrietig door deze ontwikkelingen. Jesaja 19:9,10 *De bewerkers van het gekamde vlas zullen beschaamd worden, evenals de wevers van linnen. Hun wevers zullen verslagen zijn, alle loonarbeiders zielsbedroefd.*

Egypte een geschenk van de Nijl

Zelfs van de plannen van de HEERE zijn de wijzen niet op de hoogte

Het stoorde de HEERE dat men in Egypte zaken zoals de zegenende werking van de Nijl, maar ook de – bij tijden – overvloedige papyrus- en vlasopbrengst en de levendige vishandel naar zichzelf toetrok alsof men zelf de schepper daarvan was. De farao had goddelijke aspiraties. Hij genoot van alle lof en eer die hem werd toegezwaaid. En dan hebben we het nog niet over de kring van adviseurs en raadgevers waarmee de koning van Egypte zich omringde. De ene wist het nog beter dan de ander. Men was trots op de oude papieren en de gerenommeerde naam die men aan het hof had opgebouwd in de loop van de tijd. Toen God de boel verwarde konden de wijzen met al hun welgemeende adviezen de zaak niet keren. Het was 'veel geblaat en weinig wol'. M.a.w. het leek heel wat maar op de keper beschouwt stelde het weinig voor. Het land kwam er niet mee vooruit. Jesaja 19:11 *De vorsten van Zoon zijn enkel dwazen; de wijzen, de raadgevers van de farao – hun raad is dom. Hoe kunt u dan tegen de farao zeggen: Ik ben een zoon van wijzen, een zoon van de koningen vanouds? Als ze dan toch zo wijs zijn – zoals zij zelf stellen – dan weten ze vast ook wel te vertellen wat de God van Israel van plan is met Egypte. Nee dus. Ze weten het niet. Ze hebben geen idee. Ze slaan er maar een slag naar. Met hun indrukwekkende kleding, dure woorden en onnavolgbare zinnen betoveren ze hun hoorders, maar men wordt er feitelijk niets wijzer van. Jesaja 19:12 *Waar zijn zij dan, uw wijzen? Laten zij u toch vertellen, als zij het al weten, wat de HEERE van de legermachten besloten heeft over Egypte.* Het mag duidelijk zijn dat de vorsten van Egypte zwaar op hun adviseurs leunden. Wanneer die het niet meer weten, zit ook de vorst met de handen in het haar. Toch is de vorst de aangewezen persoon om Egypte uit de misère te leiden. Iedereen kijkt tegen zulke mensen op. Zeker in tijden van nood en tegenslag kijkt men hoopvol naar de leidinggevendenden, maar tevergeefs. In plaats van het volk op de goede weg te leiden, gaan ze hen voor op – wat achteraf zal blijken – een dwaalweg te zijn. Jesaja 19:13 *De vorsten van Zoon gedragen zich als dwazen, de vorsten van Nof zijn bedrogen; zij die de hoeksteen zijn van hun stammen, doen Egypte dwalen.**

Was er maar iemand zoals Daniël aan het hof van Babel.

Van hoog tot laag gaat het mis in Egypte

Natuurlijk hadden die mensen hun normale verstand en met een behoorlijke staat van dienst, veel levenservaring en de nodige oude boekenkennis kon men normaal een heel eind komen. Maar als de

HEERE er genoeg van heeft, sticht Hij verwarring. Als dat gebeurt is het hek van de dam. Normaal zaten ze er al vaak naast, maar nu ging hun boodschap ook nog eens gepaard met allerlei inconsequenties en irreële ideeën. Het leek hen wel in het hoofd geschoten. Ze konden wel onder invloed zijn van wijn of sterke drank. Jesaja 19:14 *De HEERE heeft in hun midden een geest van verwarring ingeschonken; zij hebben Egypte doen dwalen, in al zijn doen, zoals een dronkaard zich om en om wentelt in zijn braaksel.* Er is niemand die het land vooruit helpt. De wet van Murphy is ingegaan. Werkelijk alles loopt fout. Elk plan mislukt. Van hoog tot laag, zonder onderscheid stapelt men de ene op de andere blunder. Uiteindelijk raken die plannen het concrete werk van mannen en vrouwen, het voedsel, de kledingindustrie, de visverwerkende bedrijven, werkelijk alles is in mineur. Jesaja 19:15 *En Egypte zal geen werk hebben dat hoofd of staart, palmtak of riet kan voortbrengen.* Op een gegeven moment raken de inwoners van Egypte bevangen door het angstige idee dat iemand het op hen voorzien heeft. Stoere mannen beven als rietjes bij de minste of geringste opschudding. Men is totaal de weg kwijt. Het is alsof God of de goden met hun lot spelen. Jesaja 19:16 *Op die dag zullen de Egyptenaren zijn als vrouwen. Zij zullen beven en angstig zijn voor de dreigend heen en weer bewegende hand van de HEERE van de legermachten, die Hij dreigend tegen hen heen en weer beweegt.*

De goden van Egypte stellen teleur.

Er vindt een positieve verandering plaats in Egypte in relatie tot de God van Israel

Op de een of andere manier wordt men zich in Egypte bewust dat de HEERE achter de negatieve spiraal zit waarin het land zich bevindt. Is het vanwege herinneringen uit de oude doos, zoals de tien plagen waarmee God dit volk zo'n 1200 jaar v Chr. het leven moeilijk maakte? Het was overigens niet een vorm van plagerij, maar een manier waarmee de God van Israel bewees 'Wie er feitelijk aan de macht was' en wie niet. Het was een directe confrontatie van de HEERE met de farao, die zich vaak met god vereenzelvigde. Toen puntje bij paaltje kwam delfde de Farao het onderspit. Niet alleen konden zijn bezweerders die van Mozes niet lang volgen, maar uiteindelijk werd het Egyptische leger ook vernietigend verslagen in de ondergang in de Rode Zee. Elke confrontatie met de Judeeërs en Jeruzalem – bij de coalitiebesprekingen om samen een vuist te maken tegen Assur – waren mogelijk een herinnering aan hun soms positieve, maar ook negatieve gezamenlijke verleden. We moeten ons realiseren dat het volk Israel zeker 400 jaar in Egypte verbleef, van 1600 -1200 v Chr. Jesaja 19:17 *Het land Juda zal voor de Egyptenaren tot een schrikbeeld zijn. Zo dikwijls iemand hen daaraan zal herinneren, zullen zij weer angstig zijn voor het raadsbesluit van de HEERE van de legermachten dat Hij tegen hen genomen heeft.* Was aanvankelijk het krachtsverschil enorm groot – Egypte was een reus vergeleken bij klein-duimpje Israel – later werd dat echter anders. Blijkbaar zal er gaandeweg

meer een relatie van gelijkwaardigheid ontstaan, waardoor ook delen van Egypte blijken van Joodse invloeden. Zo komen er volgens dit woord van de HEERE vijf steden waar men de taal van Israel spreekt. Het is overigens niet alleen de taal – hetgeen zou kunnen wijzen op economische of politieke invloed van Juda op Egypte – in dit geval gaat het echter om de religieuze invloed van de een op de ander. In Egypte zullen er vijf steden zijn waarin men ‘zweert bij de Naam van de HEERE.’ Over de stad van de zon mag dan verschil van inzicht zijn – is het de stad van de zon of die van de verwoesting? - feitelijk is er in de Hebreeuwse naam *heres* één teken verschil tussen de ene en de andere betekenis van het woord. Belangrijker is het zweren bij Gods Naam. Het betekent dat God de drager wordt van *de waarheid*. Iets wat fundamenteel is voor het zijn en het welzijn van een volk en een stad. Jesaja 19:18 *Op die dag zullen er vijf steden in het land Egypte zijn die de taal van Kanaän spreken en die zweren bij de HEERE van de legermachten. Een ervan zal genoemd worden: Stad van de zon.* Het zweren bij de Naam van de HEERE zou kunnen wijzen op een vorm van onderwerping, maar als we verderop horen dat men in die steden en aan de landsgrens ook een altaar voor de HEERE bouwt en een gedenkteken neerzet, dan betekent dit niet meer en niet minder dan dat een groot aantal mensen van Egypte vertrouwen stellen op de HEERE en zich aan Hem houden. Jesaja 19:19 *Op die dag zal de HEERE een altaar hebben midden in het land Egypte, en aan zijn grens zal er een gedenkteken voor de HEERE staan.* Loyaliteit met de God van Israel wordt altijd beloond. Als de Egyptenaren – die een God toegewijd leven lijden – in de problemen komen en tot God roepen, dan zal Hij hen uitredden. Hij zal een verlosser zenden die hen zal bevrijden uit de uitzichtloze toestand waarin zij zich op dat moment bevinden. Jesaja 19:20 *Dit zal zijn tot een teken en getuigenis voor de HEERE van de legermachten, in het land Egypte. Wanneer zij tot de HEERE zullen roepen vanwege hun onderdrukkers, zal Hij tot hen een Heiland en Meester zenden; Die zal hen redden.* Op zijn beurt zal deze verlossing door de God van Israel van Egypte de bekendheid van Gods Naam in heel Egypte vergroten. Hij zal veel mensen voor Zich innemen, wanneer God hen uit de moeilijkheden redt. Op hun beurt zullen de inwoners van Egypte hun genegenheid voor de God van Israel laten blijken door offers – van dieren en granen – aan God te brengen. Ook hun houding naar God toe is veranderd. Zij leggen zich voor de toekomst vast als loyale volgelingen van de HEERE en ze gaan dat in de toekomst ook waar maken. Jesaja 19:21 *Dan zal de HEERE aan de Egyptenaren bekend worden en de Egyptenaren zullen de HEERE kennen op die dag. Zij zullen Hem dienen met slachtoffer en graanoffer, en de HEERE gelofte doen en die nakomen.*

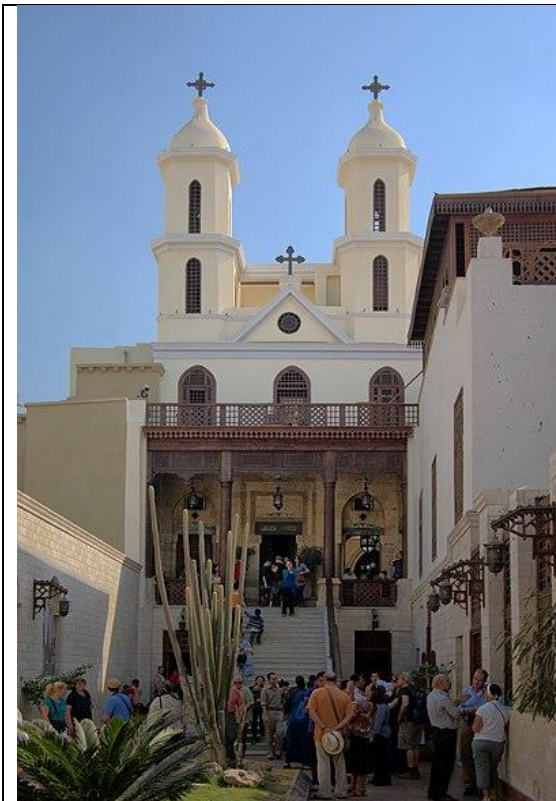
De vlucht naar Egypte van Jozef en Maria en het kindje Jezus.

De Koptische kerk in Egypte

God voorziet een andere houding van de Egyptenaren tegenover de HEERE en Zijn volk. Hij heeft hen

hard aangepakt vanwege hun afgoderij. Die aanpak lijkt zijn vruchten af te werpen. Er komt een tijd waarin veel mensen uit Egypte zich tot de HEERE zullen bekeren. Hoewel ze de harde hand van God aan den lijve ondervonden hebben, verwachten deze mensen dat God hen – ondanks het feit dat ze zolang eigen wegen gingen – in genade zal aannemen. Ze vertrouwen op Gods genade en daarin worden ze niet beschaamd. God stelt Zich open voor deze mensen. Hij vergeeft hen en geneest hen. God is goed! Jesaja 19:22 *Zo zal de HEERE de Egyptenaren geducht treffen en genezen. Zij zullen zich tot de HEERE bekeren en Hij zal Zich door hen laten verbidden en Hij zal hen genezen.* Zoals alle volken is ook het volk van Egypte bereikt met het Evangelie van de Heere Jezus Christus. De Noord kust van Afrika is een gebied geweest waarin het christelijk geloof zich gesetteld heeft, zo ook in Egypte. Langzaam maar zeker moet de kerk zich ook naar het zuiden uitgebreid hebben. We horen van de eerste Cusjiet in de persoon van de kamerheer van de koningin van Kandaké die dankzij de diaken Filippus het Evangelie ontving en gedoopt werd. Handelingen 8:27,28 *En hij stond op en ging op weg; en zie, een Ethiopiër, een kamerheer en een machtig heer van de kandakè, de koningin van de Ethiopiërs, die heel haar schatkist beheerde en gekomen was om in Jeruzalem te aanbidden, keerde terug, en hij zat op zijn wagen en las de profeet Jesaja.* Het is waar dat de Islam in de 7de eeuw onder dreiging en geweld veel mensen in het Midden Oosten gemaakt heeft tot aanhangers van de Islam. Dat gold ook voor Egypte. De christenen en de Joden werden door de Islamiëten onder één noemer gebracht nl. de Kopten. Onder deze naam ging de christelijke kerk verder. De Kopten vormen zo'n 10 % van het aantal inwoners van Egypte feitelijk zo'n 8 miljoen mensen. We spreken hier de verwachting uit dat velen van hen ook feitelijk deel uitmaken van volken op de nieuwe aarde, die God realiseren zal na de wederkomst van Christus. Wanneer er op dit moment zo'n 8 miljoen Kopten in Egypte zijn, betekent dit over de eeuwen misschien wel 30 Of 40 miljoen mensen uit Egypte die gered worden.

Koptische kerk in Caïro

Totale bevolking	7 tot 8 miljoen (in Egypte), ca. 2-3 miljoen in diaspora en assimilatie
Verspreiding	Egypte Noord-Amerika West-Europa
Taal	Koptisch
Geloof	Christendom.

De idee die de eschatologie van Ezechiël 48 oproept, is dat God aan Zijn oude volk Israel – dwz aan de mensen die het Koninkrijk binnengaan – het land van herkomst als eeuwig erfdeel zal schenken. God Zelf gaat in Jeruzalem wonen. Deze voorstelling van zaken bevestigt de indruk dat alle christenen uit alle volken zullen terugkeren naar hun land en volk van herkomst. Dat geldt ook voor de mensen uit het stroomgebied van de Eufraat en de Tigris – het voormalige gebied van Assur – die het Evangelie van de Heere Jezus hebben omarmd. Omdat het Joodse volk ook als zodanig wordt voorgesteld, is de gedachte niet zo vreemd dat alle mensen volksgewijs zullen wonen op de nieuwe aarde. Het verschil is dat mensen wat volk betreft een verschillende achtergrond hebben, maar de overeenkomst is dat ze allen 'Gods volk' vormen, als blijft aan het volk Israel een bijzondere positie voorbehouden namelijk het volk en het land waarbinnen de HEERE God op aarde woont. Het is ook het volk Israel dat de HEERE in de eerste plaats dient waarbij de vorst en de priester – althans volgens Ezechiël – een voorname taak toebedeeld krijgen. Tussen de volken is verder geen verschil behalve vermoedelijk in hoe ze er uit zien. Ieder volk heeft – de een sterker de ander minder sterk – zijn eigen karakteristieke trekken. In principe zijn Assur en Egypte broedervolken op de nieuwe aarde en hebben een open verbinding met elkaar. Wat hen verbindt is sterker dan de zaken waarin ze verschillen: ze dienen samen de HEERE. Jesaja 19:23 *Op die dag zal er een gebaande weg zijn van Egypte naar Assyrië. De Assyriërs zullen in Egypte komen en de Egyptenaren in Assyrië. De Egyptenaren zullen samen met de Assyriërs de HEERE dienen.* Het volk Israel blijft zoals gezegd zijn bijzondere positie behouden, hoewel ook van hen geldt dat de volken meer overeenkomsten dan verschillen met dit volk vertonen nu hun gezamenlijke God de HEERE is. Wel wordt fijntjes benadrukt dat Israel *in het midden van de aarde* woont oftewel een centrale positie heeft omdat alle volken in principe het centrale gezag van de HEERE in Jeruzalem erkennen. Jesaja 19:24 *Op die dag zal Israël de derde zijn naast Egypte en Assyrië, een zegen in het midden van de aarde.* Ook van Gods kant zal het op de nieuwe aarde totaal anders zijn dan nu. Hoewel zich na Christus al een andere situatie aftekende als daarvoor – aanvankelijk was alleen Israel Gods volk, later vormden zich in elke volk gemeenschappen die God als Heere erkenden – is de tijd op de nieuwe aarde in die zin anders omdat alle burgers van alle volken met hart en ziel burgers zijn van Gods Rijk. Ook de HEERE spreekt Zijn blijdschap met zoveel woorden uit naar elk volk. Jesaja 19:25 *Want de HEERE van de legermachten zal hen zegenen met de woorden: Gezegend zij Mijn volk Egypte, het werk van Mijn handen Assyrië, en Mijn eigendom Israël!*

Een nieuwe hemel en een nieuwe aarde

